

**Piastowski Bank Spółdzielczy
w Janikowie**

Załącznik Nr 1 do Uchwały Zarządu
PBS w Janikowie Nr 97/2019
z dnia 21-06-2019 r.

**Informacje podlegające ujawnieniu
Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie**

Raport według stanu na dzień 31.12.2018 roku

Janikowo, 21 czerwiec 2019 roku

Spis treści

I.	Wprowadzenie	3
II.	Informacje ogólne.....	3
III.	Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem.....	4
IV.	Zakres Stosowania.....	17
V.	Fundusze własne	17
VI.	Wymogi kapitałowe.....	18
VII.	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta	20
VIII.	Bufory kapitałowe	20
IX.	Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego	21
X.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	22
XI.	Aktywa wolne od obciążeń	26
XII.	Korzystanie z ECAI.....	26
XIII.	Ekspozycje na ryzyko rynkowe	27
XIV.	Ryzyko operacyjne	28
XV.	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym	29
XVI.	Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisana pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym	30
XVII.	Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne	32
XVIII.	Polityka w zakresie wynagrodzeń.....	32
XIX.	Dźwignia finansowa	36
XX.	Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego	37
XXI.	Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego.....	37
XXII.	Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	37
XXIII.	Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego	37
XXIV.	Wymogi informacyjne na temat podejścia do ryzyka płynności zgodnie z Rekomendacją 18 Rekomendacji P	37

I. Wprowadzenie

Niniejsza Informacja stanowi realizację Polityki informacyjnej z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału, wprowadzonej Uchwałą Zarządu nr 66/2015 z dnia 22 kwietnia 2015 roku z późniejszymi zmianami oraz zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej nr 38/2015 z dnia 15 maja 2015 roku z późniejszymi zmianami. „Polityka Informacyjna w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału” zwana dalej „Polityką Informacyjną”, stanowi wykonanie postanowień:

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, (część ósma),
- Ustawy Prawo bankowe,
- Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych,
- Statutu Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie,
- Rekomendacji nadzorczych wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem Rekomendacji M i P,
- innych rozporządzeń wykonawczych.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej Bank udostępnia osobom zewnętrznym, w szczególności klientom Banku oraz uczestnikom rynków finansowych z częstotliwością roczną w terminie do 15 dni od zatwierdzenia przez Zebranie Przedstawicieli rocznego sprawozdania finansowego Banku. Zebranie Przedstawicieli, na którym zatwierdzono sprawozdanie finansowe odbyło się 10 czerwca 2019 roku.

Dane przedstawione w niniejszej informacji sporządzone zostały według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku w tys. zł, a ewentualne różnice w sumach i udziałach mogą wynikać z zaokrągleń kwot oraz zaokrągleń udziałów procentowych.

Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje pominięcie informacji uznanych za:

- nieistotne – informacje nieistotne, to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
- zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

W przypadku pominięcia informacji, wiadomość o tym jest podawana w odpowiedniej części niniejszej Informacji.

Bank informuje, że niniejsza informacja obejmuje cały zakres ujawnianych informacji, określonych w części ósmej Rozporządzenia CRR. Ujawnienia informacji w innych dokumentach przez Bank wynika z art. 434 ust. 2 Rozporządzenia CRR.

II. Informacje ogólne

1. Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie z siedzibą w Janikowie, ul. Przemysłowa 4, zwany dalej PBS w Janikowie wpisany do Rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy Wydział XIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000135971, NIP: 5570005072, Regon: 000676460.

Bank zrzeszony jest z SGB-Bankiem S.A. z siedzibą w Poznaniu. Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, w związku z tym system zarządzania ryzykiem w Banku uwzględnia zapisy Umowy Systemu Ochrony SGB, przepisy wewnętrzne wydawane przez Spółdzielnię; w szczególności: dotyczy to procedur w obszarze zarządzania ryzykiem, przyjętych w Systemie limitów, stosowania działań ograniczających ryzyko wskazanych przez Spółdzielnię w procesach prewencji. Bank zarządza ryzykiem w sposób zapobiegający powstaniu w Banku zagrożenia utraty płynności lub wypłacalności, a tym samym wystąpienia groźby upadłości. Bank w toku normalnie prowadzonej działalności nie zakłada udzielenia pomocy z Funduszu Pomocowego jako zabezpieczenia ryzyka.

Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie nie działa w grupie kapitałowej i nie posiada podmiotów zależnych i dominujących.

2. W 2018 roku PBS w Janikowie prowadził działalność poprzez:

Centrala PBS w Janikowie	ul. Przemysłowa 4, 88-160 Janikowo
Oddział w Janikowie	ul. Przemysłowa 4, 88-160 Janikowo
Oddział w Gniewkowie	ul. Dworcowa 4, 88-140 Gniewkowo
Oddział w Trzemesznie	Plac Jana Kilińskiego 3, 62-240 Trzemeszno

III. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne strategię i procedury, które odnoszą się do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka.

„Strategia zarządzania ryzykiem” określa:

- 1) w części pierwszej ogólne zasady systemu zarządzania ryzykiem, w tym:
  - a) strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem, podział zadań na trzy linie obrony;
  - b) zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem;
  - c) schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku;
  - d) ogólne zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, w tym zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych;
  - e) ogólne zasady monitorowania i kontroli ryzyka;
  - f) organizację systemu informacji zarządczej;
- 2) w części drugiej:
  - a) cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku i ogólnie sposób ich realizacji;
  - b) generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka – apetyt na ryzyko.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych, ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W celu przeprowadzania procesów wymienionych wyżej realizowane są zadania, związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, raportowanie.

Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:

- procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
- identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
- system limitów ograniczających ryzyko;
- system informacji zarządczej;
- odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Strategia zarządzania i planowania kapitałowego określa rodzaje ryzyk uznanych przez Bank za istotne.

Ryzykiem, które Bank uznaje za istotne są te rodzaje ryzyka, które są objęte wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego, ponadto rodzaje ryzyka wymienione w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV) stosując kryterium jakościowe.

Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych. Wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

W procesie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, strategiczne cele dla Banku zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne procedury, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne. Do ryzyk istotnych w 2018 roku Bank zaliczał:

Ryzyko kredytowe, w tym koncentracji

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują (wszystkie aktywa Banku):

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) poprawę jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonego udziałem należności zagrożonych podmiotów niefinansowych i JRiS w należnościach ogółem podmiotów niefinansowych i JRiS do poziomu 10%. Od 2019 roku celem strategicznym jest utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem należności zagrożonych podmiotów

niefinansowych i JRiS w należnościach ogółem podmiotów niefinansowych i JRiS na poziomie nie wyższym od 9%.

- 3) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33%;
- 4) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.

Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka na poziomie nie więcej niż 35% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka przeszacowania oraz 7% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego.

Ryzyko walutowe

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie ryzyka operacyjnego jest:

- 1) optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizacja kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;

- 4) automatyzacja procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Ryzyko kapitałowe

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka kapitałowego jest:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie w 2018 – 13,875%, od 2019 – 14,500%, dodatkowo, powiększanego o bufor antycykliczny;
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie w 2018 – 10,875%, od 2019 – 11,500%, dodatkowo, powiększanego o bufor antycykliczny;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie w 2018 – 9,375 %, od 2019 – 10,000%, dodatkowo, powiększanego o bufor antycykliczny;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 90%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 8,89%;
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 90% funduszy Tier I;
- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
- 9) przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej;
- 10) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- 11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych w pkt 3), 4) i 5);
- 12) nieangażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- 13) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

Ryzyko braku zgodności

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka braku zgodności jest:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
  - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
  - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,

- c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
- d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem, w tym informacje na temat jej uprawień i statutu, lub innych rozwiązań w tym względzie

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
  - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych (zwane dalej „zarządzaniem ryzykiem na drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w lit. a)”);
  - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną, w zarządzaniu ryzykiem uczestniczą:

pkt 1) funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- a) Oddziały,
- b) Zespół Analiz Kredytowych i Windykacji;
- c) Zespół Wsparcia Sprzedaży,
- d) Stanowisko Teleinformatyczne,

pkt 2) lit. a) funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- a) Zespół Ryzyk i Monitoringu;
- b) Zespół Finansów i Sprawozdawczości,
- c) Zespół Kadr i Organizacji,
- d) Inspektor Ochrony Danych;

pkt 2) lit. b) funkcjonuje Stanowisko Zapewnienia Zgodności.

Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, w zakresie, o którym mowa w lit. a) wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka.

W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku uczestniczą:

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:

- 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziomu ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
- 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
- 4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;

- 5) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 7) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w tym w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie;
- 8) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 9) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka;
- 10) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Komitet Audytu odpowiada za:

- 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- 2) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, w tym rekomendowanie zlecenia przeprowadzenia dodatkowych badań przez Spółdzielnię Spółdzielczy System Ochrony SGB, w szczególności w obszarze technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego;
- 3) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
- 4) informowanie Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania;
- 5) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku;
- 6) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
- 7) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
- 8) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez Bank;
- 9) przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Banku.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
- 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnienie wdrożenia planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
- 4) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka;
- 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w

Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;

- 6) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- 7) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
- 8) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- 9) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- 10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki wynagrodzeń;
- 11) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków: na pierwszym poziomie; na drugim poziomie w zakresie, przy czym nadzór nad tym poziomem przypisany jest Prezesowi Zarządu, z wyłączeniem Zespołu Finansów i Sprawozdawczości.

Jednostki i komórki organizacyjne:

Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w przyjętych przez Zarząd Banku procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz z godnie z Regulaminem organizacyjnym Banku.

Kierujący poszczególnymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi sprawują kontrolę w zakresie występującego ryzyka oraz oceniają jego poziom, zgodnie z przyjętymi regulacjami. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości i uchybień obniżających ocenę jakości zarządzania ryzykiem, kierujący poszczególnymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi zobowiązani są do bieżącego informowania o zaistniałych faktach nadzorującego to ryzyko członka Zarządu.

Zespół Ryzyk i Monitoringu obejmuje swoim zakresem identyfikowanie, pomiar, monitorowanie, raportowanie i kontrolowanie ryzyka uznanego w Banku za istotne.

Zespół Finansów i Sprawozdawczości opowiadający między innymi za sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych, zarządzanie nadwyżką środków, zarządzanie bieżącą pozycją walutową.

Zespół Analiz Kredytowych i Windykacji oraz **osoby wykonujące zadania z podjęciem decyzji**, zgodnie z obowiązującymi w Banku Kompetencjami kredytowymi, odpowiadają za identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego.

Pracownicy Oddziałów odpowiadający za prawidłową obsługę klientów, pozyskanie depozytów i sprzedaż kredytów.

Stanowisko zapewnienia zgodności w ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności odpowiedzialne jest za identyfikowanie, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie ryzyka.

Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki oraz monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat: rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku; profilu ryzyka; stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych; wyników testów warunków skrajnych; skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja. Bank ustanowił wymogi, co do częstotliwości sporządzania raportów w warunkach normalnych w Instrukcji System Informacji Zarządczej, natomiast w warunkach skrajnych informacja przekazywana jest na bieżąco.

Zakres pomiaru i raportowania ryzyka kredytowego: Bank identyfikuje ryzyko kredytowe każdorazowo przed udzieleniem kredytu a w trakcie jego trwania, w ramach prowadzonego monitoringu. Instrumentami oceny skali ryzyka kredytowego są między innymi współczynniki kapitałowe, segmentacja portfela kredytowego, limity koncentracji kredytów, wolumen akcji kredytowej, wskaźniki jakości portfela kredytowego, skuteczność windykacji i testy warunków skrajnych. Dodatkowo Bank dokonuje pomiaru i raportowania bufora bezpieczeństwa dla kredytów oprocentowanych wg. zmiennej stopy procentowej, przyjmowania operatu szacunkowego dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzyka zmian cen na rynku nieruchomości a także dokonuje oceny wiarygodności bazy danych AMRON.

Zakres pomiaru i raportowania ryzyka płynności obejmują: wyznaczanie osadu bazy depozytowej, osadu na rachunkach depozytowych instytucji samorządowych oraz osadu na udzielonych zobowiązaniach pozabilansowych dotyczących finansowania; badanie stopnia odnawialności oraz zrywalności depozytów, codzienne wyznaczanie nadzorczych miar płynności krótkoterminowej i długoterminowej, LCR i NSFR, zestawienia luk płynności, koncentracja zobowiązań, poziom uzależnienia się od dużych depozytów i deponentów, przepływy środków pieniężnych, analiza wskaźników ekonomicznych oraz poziomu aktywów długoterminowych; monitorowanie wskaźników wczesnego ostrzegania oraz wyznaczanie alternatywnych źródeł finansowania, w tym aktywów nieobciążonych; pogłębiona analiza płynności długoterminowej (raz w roku), testy warunków skrajnych oraz scenariusze sytuacji kryzysowej.

Zakres pomiaru i raportowania ryzyka stopy procentowej: do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej. W ramach pomiaru badaniu i ocenie podlega wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy i fundusze własne Banku. Przeprowadza się także monitoring wykorzystania obowiązujących limitów oraz testów warunków skrajnych według scenariuszy kryzysowych.

Zakres pomiaru i raportowania ryzyka walutowego: do pomiaru ryzyka walutowego Bank stosuje metodę luki badając pozycje walutowe. Bank bada wynik z pozycji wymiany wynikający z posiadanej struktury aktywów i pasywów walutowych. Ponadto badana jest płynność walutowa, wykorzystanie limitów ograniczających ryzyko walutowe oraz testy warunków skrajnych.

Zakres pomiaru i raportowania ryzyka operacyjnego: informacje do pomiaru ryzyka operacyjnego generowane są z baz danych tzw. rejestrów zewnętrznych i wewnętrznych zdarzeń operacyjnych oraz rejestru strat operacyjnych. Raportowaniu podlega mapowanie ryzyka, proces samooceny i wyniki testów warunków skrajnych. Kluczowe wskaźniki ryzyka wykorzystywane są do analizy trendów.

Zakres pomiaru i raportowania ryzyka kapitałowego: informacje z adekwatności kapitałowej zawierają poziom, strukturę i zmiany w funduszach własnych; poziom uznanego kapitału; poziom i zmiany współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmiany w aktywach ważonych ryzykiem; poziom i strukturę kapitału wewnętrznego; wyniki testów warunków skrajnych; realizację przyjętych limitów alokacji; realizację planu kapitałowego.

Zakres pomiaru i raportowania ryzyka braku zgodności: raporty o ryzyku braku zgodności skupiają się na podstawowych zadaniach, które ma spełniać zarządzanie ryzykiem braku zgodności, a więc dotyczą czynności podejmowanych w celu zapewnienia zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Bank standardami postępowania.

Raporty z ryzyka braku zgodności zawierają m.in.:

- 1) zidentyfikowane ryzyka braku zgodności wraz z ich oceną oraz rekomendowanymi mechanizmami kontrolowania i ograniczania ryzyka, w tym informacje o profilu ryzyka;
- 2) podsumowanie wszystkich naruszeń compliance, które wystąpiły w okresie objętym raportem;
- 3) ocenę skuteczności rekomendowanych środków naprawczych, które były wydawane na bieżąco lub zawarte w poprzednim raporcie;
- 4) rodzaj i wyniki przeprowadzonych monitoringów i testów zgodności.

Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategia i procesy monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynniki łagodzące ryzyko

W celu ograniczania ryzyka, Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na dywersyfikację ryzyka oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka.

W przypadku przekroczenia ustanowionego limitu, raporty zawierają informację na temat przyczyn przekroczenia, w tym ustalenia faktu, czy przekroczenie ma charakter jednorazowy czy jest wynikiem zmian strukturalnych oraz rekomendacje działań umożliwiających utrzymanie ryzyka na bezpiecznym dla Banku poziomie.

Ponadto w Banku wprowadzona została „Instrukcja prawnych form zabezpieczeń wierzytelności Banku” mająca na celu zapewnienie Bankowi zwrotu przysługującej mu od klienta wierzytelności, w razie, gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie ustalonym w umowie.

Bank przy doborze formy zabezpieczenia kieruje się zasadą, aby przedmioty zabezpieczenia były odpowiednio płynne a ich wartość długookresowa na tyle stabilna, żeby zapewnić skuteczność zastosowanego zabezpieczenia. Najbardziej korzystne z punktu widzenia Banku prawne formy zabezpieczenia kredytów określa zaakceptowana przez Radę Nadzorczą Banku Polityka kredytowa. Dobór preferowanych przez Bank form zabezpieczeń wynika z dotychczasowych doświadczeń Banku dotyczących możliwości zaspokojenia swych wierzytelności oraz rekomendacji zawartych w przepisach zewnętrznych. W Banku obowiązują odpowiednie do skali

prowadzonej działalności i zgodnie z celami strategicznymi limity wewnętrzne ograniczające ryzyko koncentracji zaangażowań zabezpieczonych tą samą formą zabezpieczenia. W ramach prowadzonej cyklicznie oceny ryzyka kredytowego badaniu podlega stopień wykorzystania przyjętych limitów. W celu ograniczenia występowania ryzyka rezydualnego w Banku prowadzony jest systematyczny monitoring skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń kredytowych. Zasady przeprowadzania monitoringu w zakresie pojedynczej transakcji kredytowej regulują odpowiednie instrukcje produktowe. W odniesieniu do portfela ekspozycji kredytowych monitoring skuteczności zabezpieczeń prowadzony jest w terminach i formie określonych w „Zasadach zarządzania ryzykiem kredytowym”.

W ramach bieżącego zarządzania ryzykiem operacyjnym redukcja negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych obejmuje m.in. następujące działania zapobiegawcze:

- 1) umowy o wykonywanie czynności należących do zakresu działania Banku przez podmioty zewnętrzne o niskim poziomie ryzyka operacyjnego;
- 2) zabezpieczenie prawne wiarygodności Banku wynikające z umów z klientami i kontrahentami;
- 3) ubezpieczenie na wypadek zdarzeń operacyjnych, zapewniające utrzymywanie ryzyka operacyjnego na poziomie nie zagrażającym bezpieczeństwu funkcjonowania Banku; przed zawarciem umowy ubezpieczenia Bank dokonuje wstępnej symulacji efektów redukcji ryzyka operacyjnego wynikających z zakresu i sumy ubezpieczenia, uwzględniając skutki ewentualnego niedopasowania zakresów ubezpieczenia;
- 4) plany utrzymania ciągłości działania na wypadek utraty ciągłości krytycznych procesów, niezbędnych do funkcjonowania Banku.

Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku załączono poniżej.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w „Informacji podlegającej ujawnieniu” są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd Banku

Imię i Nazwisko	Funkcja w Zarządzie	Podpis
Anna Kaczmarek	Prezes Zarządu	PREZES ZARZĄDU Anna Kaczmarek
Aleksandra Weber	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych	WICEPREZES ZARZĄDU DS. HANDLOWYCH Aleksandra Weber
Katarzyna Stefańska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych	WICEPREZES ZARZĄDU DS. FINANSOWYCH Katarzyna Stefańska

Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat ogólnego profilu ryzyka Banku zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym tolerancje na ryzyko określone przez Radę Nadzorczą Banku załączono poniżej.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie niniejszym oświadcza, że obowiązujący w Banku system zarządzania ryzykiem opisany w „Informacji podlegającej ujawnieniu” ocenia się jako dostosowany do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.

Zestawienie wskaźników i dane liczbowe dotyczące ryzyka				
Wyszczególnienie				stan na 31-12-2018 r.
Podstawowe składniki bilansu				
1	Suma bilansowa			230 440
2	Fundusze własne			24 983
3	Zobowiązania ogółem w tym:			
3.1	Zobowiązania wobec sektora finansowego			1 079
3.2	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego			197 256
3.3	Zobowiązania wobec sektora budżetowego			4 223
4	Należności ogółem, w tym:			
4.1	Należności wobec sektora finansowego			94 175
4.2	Należności wobec sektora niefinansowego			109 009
4.3	Należności wobec sektora budżetowego			13 225
Podstawowe składniki rachunku wyników				
5	Wynik finansowy brutto			506
6	Wynik finansowy netto			270
7	Wynik odsetkowy			7 296
8	Wynik z prowizji			1 867
9	Koszty działania			5 175
10	Różnica wartości rezerw i aktualizacji			3 215
Rodzaje i wysokość limitów ograniczających ryzyko obowiązujących na dzień 31.12.2018 roku				
Lp.	Nazwa limitu	Poziom limitu	Wartość	Wykorzystanie limitu
Ryzyko kredytowe				
1	Udział instrumentów finansowych w funduszach własnych	Max 53%	0,00%	0,00%
2	Jakość należności SNF i JST	Max 10%	10,68%	106,83%
3	Udział portfela kredytów SNF w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dot. finansowania	Max 65%	54,82%	84,34%
4	Orezerwowanie należności zagrożonych od SNF i JST	Min 33%	55,18%	59,81%
5	Udział EKZH w portfelu kredytowym	Max 70%	58,86%	84,09%
6	Jakość EKZH	Max 9%	7,11%	79,04%
7	Udział DEK w portfelu kredytowym	Max 7%	3,72%	53,14%
8	Jakość DEK	Max 7%	2,30%	32,82%
Ryzyko operacyjne				
1	Oszustwa wewnętrzne	0 tys. zł	0,00	0,00%
2	Oszustwa zewnętrzne	20 tys. zł	0,00	0,00%
3	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	20 tys. zł	0,00	0,00%
4	Klienci, produkty oraz praktyki operacyjne	20 tys. zł	0,69	3,44%
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	70 tys. zł	16,60	23,72%
6	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	70 tys. zł	20,65	29,50%
7	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	800 tys. zł	250,37	31,30%
Ryzyko walutowe				
1	Udział całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych	Max 2%	0,04%	1,76%
Ryzyko płynności (za 2018 rok)				
1	Utrzymanie wymogu pokrycia płynności (LCR)	Min 100%	301%	33,22%

2	Utrzymanie wskaźnika stabilnego finansowania (NSFR)	Min 111%	157%	70,56%
3	Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M3	0	0	X
4	Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M4	0	0	X
5	Ilość przypadków przekroczenia LCR	0	0	X
6	Ilość przypadków przekroczenia NSFR	0	0	X
7	Udział depozytów SNF w pasywach ogółem	Min 75%	85,46%	87,76%
8	Finansowanie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne	Min 105%	172,48%	60,88%
9	Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku	0	0	X
10	Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie powyżej 1 roku	0	14	X
11	Ilość przekroczeń limitu luki płynności skumulowanej (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych)	0	0	X
Ryzyko stopy procentowej				
1	Udział pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w sumie bilansowej	Max 3%	0,12%	3,89%
2	Iloraz aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku	1	127,91	X
3	Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania	Max 35%	23,94%	68,40%
4	Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	Max 7%	3,53%	50,43%
Ryzyko kapitałowe				
1	Łączny współczynnik kapitałowy	Min 13,875%	18,98%	73,10%
2	Współczynnik kapitału Tier I	Min 10,875%	18,98%	57,30%
3	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	Min 9,375%	18,98%	49,39%
4	Udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	Max 90%	72,88%	80,98%
5	Wskaźnik dźwigni finansowej	Min 5%	10,39%	48,12%

Zarząd Banku

Imię i Nazwisko	Funkcja w Zarządzie	Podpis
Anna Kaczmarek	Prezes Zarządu	PREZES ZARZĄDU Anna Kaczmarek
Aleksandra Weber	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych	WICEPREZES ZARZĄDU DS. HANDLOWYCH Aleksandra Weber
Katarzyna Stefańska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych	WICEPREZES ZARZĄDU DS. FINANSOWYCH Katarzyna Stefańska

Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego

Członkowie Zarządu w 2018 roku nie zajmowali stanowisk dyrektorskich w innych podmiotach.

Członkowie Rady Nadzorczej w 2018 roku zajmowali następujące stanowiska dyrektorskie w innych podmiotach:

- jeden z członków Rady Nadzorczej pełnił jedną funkcję dyrektorską (funkcja Prezesa Zarządu) w organizacji społecznej,
- jeden z członków Rady Nadzorczej pełnił jedną funkcję dyrektorską (funkcja Wiceprezesa Zarządu) w organizacji społecznej, która nie dąży do osiągnięcia celów komercyjnych.

Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej; strategia w zakresie zróżnicowania w

W
15

odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane

Zgodnie ze Statutem Banku powołanie Prezesa Zarządu następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego w trybie przewidzianym w ustawie Prawo bankowe. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje Rada Nadzorcza. Członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza, z uwzględnieniem indywidualnej oceny odpowiedniości, zgodnie z Procedurą dokonywania oceny kwalifikacji Członków Zarządu lub kandydatów na Członków Zarządu (od 2019 roku: Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu w Piastowskim Banku Spółdzielczym w Janikowie oraz Polityką różnorodności w odniesieniu do członków Rady Nadzorczej i członków Zarządu Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie).

Następczej oceny odpowiedniości dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z ww. Procedurami. W ramach indywidualnej oceny następczej za 2018 rok, każdy z członków Zarządu uzyskał ocenę pozytywną, co oznacza, że każdy z członków Zarządu posiada wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionej funkcji i powierzonych obowiązków oraz daje rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

Członków Rady Nadzorczej, zgodnie z przepisami prawa, powołuje Zebranie Przedstawicieli. Przy wyborze członków Rady Nadzorczej, Zebranie Przedstawicieli kieruje się wynikami uprzedniej oceny odpowiedniości, zgodnie z Procedurą dokonywania oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej lub kandydatów na członków Rady Nadzorczej (od 2019 roku: Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Rady Nadzorczej, Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Piastowskim Banku Spółdzielczym w Janikowie oraz Polityką różnorodności w odniesieniu do członków Rady Nadzorczej i członków Zarządu Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie).

Indywidualnej oceny następczej poszczególnych członków Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z ww. Procedurami. W ramach oceny następczej za 2018 rok każdy z członków Rady Nadzorczej uzyskał pozytywną ocenę odpowiedniości, co oznacza że każdy z członków Rady Nadzorczej posiada wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionej funkcji i powierzonych obowiązków oraz daje rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

Utworzenie (bądź nie) przez instytucję oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły

W Banku nie funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykiem.

Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego

W Banku funkcjonuje system bieżącego i okresowego informowania i raportowania o istotnych rodzajach ryzyka a podstawą monitorowania procesu zarządzania ryzykiem jest formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- profilu ryzyka,
- stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych,
- wyników testów warunków skrajnych,
- skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Cykliczność raportów z zakresu oceny poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka Banku:

Obszar ryzyka	Zarząd	Komitet Audytu/Rada Nadzorcza
Kredytowe, w tym pokrewne	kwartalnie	kwartalnie
Płynności	miesięcznie	kwartalnie
Stopy procentowej	kwartalnie	kwartalnie
Walutowe	miesięcznie	kwartalnie
Operacyjne	kwartalnie	półrocznie
Braku zgodności	kwartalnie	kwartalnie
Adekwatność kapitałowa	kwartalnie	półrocznie

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku Instrukcja System Informacji Zarządczej; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.

IV. Zakres Stosowania

PBS w Janikowie na dzień 31 grudnia 2018 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

V. Fundusze własne

Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania, opartą na utrzymywaniu rozmiarów działalności obciążonej ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych.

Wysokość funduszy własnych (kapitał uznany) Banku od 1 stycznia 2014 roku wyliczana jest zgodnie z przepisami:

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR), zwana dalej CRR;
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (CRD IV), zwana dalej Dyrektywą;
- Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013;
- Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 241/2014 z dnia 7 stycznia 2014r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących wymogów w zakresie funduszy własnych obowiązujących instytucje (akt delegowany nr 241/2014).

Główne zmiany uwzględniające stanowisko Komisji Nadzoru Finansowego, co do sposobu zaliczenia do kapitału uznanego, polegały na:

- 1) uznaniu funduszu udziałowego wg stanu na 31 grudnia 2011 roku z uwzględnieniem stopniowej amortyzacji, w 2018 roku stawka amortyzacji wynosiła 10%,
- 2) przyjęciu funduszu z aktualizacji wyceny majątku trwałego w wartości 100%.

Wartość jednego udziału wynosi 100 zł.

Na fundusze własne składał się kapitał Tier I oraz kapitał Tier II.

Szczegółowe informacje na temat funduszy własnych (wyciąg) zawiera poniższa tabela:

Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe		Kwota w dniu ujawnienia	Odniesienie do CRR
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	24 882	Art. 26 ust. 1
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	730	Art. 26 ust. 1 lit. f)
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane ażo emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	186	Art. 486 ust. 2
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	25 068	
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-85	Art. 36 ust. 1 lit. b) Art. 37, art. 472 ust. 4
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-85	
29	Kapitał podstawowy Tier I	24 983	
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0	
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0	
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	24 983	
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0	
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0	
58	Kapitał Tier II	0	
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	24 983	
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	131 611	
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,98%	Art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,98%	Art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,98%	Art. 92 ust. 2 lit. c)
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	9,875%	Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128, 129, 130
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	1,875%	
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0,000%	
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3,000%	
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0,000%	Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 131
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	1,980%	Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128

VI. Wymogi kapitałowe

Bank dostosowywał wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka na jakie był narażony oraz charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku

opracowany był i wdrożony proces oceny adekwatności kapitałowej, który służył utrzymaniu funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka ponoszonego przez Bank.

Kapitał wewnętrzny to szacowana wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanego w działalności Banku oraz czynników otoczenia. Kapitał wewnętrzny był sumą kapitału regulacyjnego oraz kapitału na pokrycie pozostałych rodzajów ryzyka.

Metoda stosowana przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego polegała na ustalaniu wielkości kapitału wewnętrznego, niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych i istotnych rodzajów ryzyka występującego w Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka. Proces szacowania kapitału wewnętrznego obejmował w szczególności:

1. procedury identyfikowania, pomiaru i raportowania ryzyka,
2. alokację kapitału w zależności od poziomu ryzyka,
3. proces ustalania celów kapitałowych w zakresie adekwatności kapitałowej,
4. system kontroli wewnętrznej w obszarze szacowania i utrzymania kapitału wewnętrznego,
5. przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego podlegał zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą. Całość procesu wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej podlegała corocznemu przeglądowi, którego adekwatność jest oceniona w ramach Audytu wewnętrznego. Za proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego odpowiedzialny był Zarząd Banku.

PBS w Janikowie stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
- 2) metodę wskaźnika bazowego w zakresie ryzyka operacyjnego,
- 3) metodę de minimis w zakresie ryzyka walutowego.

Bank stosuje współczynnik wsparcia, o którym mowa w § 501 Rozporządzenia CRR. Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorcy (MŚP), zaliczonych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, ekspozycji detalicznych lub ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.

Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8 % ekspozycji ważonej ryzykiem (po zastosowaniu współczynnika wsparcia wobec MŚP) dla każdej z klas ekspozycji:

Wyszczególnienie		Wartość
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	221
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	39
4	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0
5	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0
6	Ekspozycje wobec instytucji	0
7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	901
8	Ekspozycje detaliczne	0
9	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	6 645
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	614
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0
12	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0
13	Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0
14	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0

15	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0
16	Ekspozycje kapitałowe	169
17	Inne ekspozycje	547
Razem		9 136

Poniższa tabela przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość
1	Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, w tym:	0
A	Ryzyko pozycji	0
B	Duże ekspozycje przekraczające limity	0
C	Ryzyko walutowe	0
D	Ryzyko rozliczenia	0
E	Ryzyko cen towarów	0
2	Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	1 393
3	Łączny wymóg kapitałowy z tytułu pozostałych ryzyk	0
Razem Filar I		1 393

Poniższa tabela przedstawia poziom współczynników kapitałowych:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość
1	Współczynnik kapitałowy CET1	18,98%
2	Współczynnik kapitałowy Tier I	18,98%
3	Całkowity współczynnik kapitałowy	18,98%

Poniższa tabela przedstawia sumaryczny wewnętrzny wymóg kapitałowy:

Rodzaj ryzyka	Wymagany łączny kapitał na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według wymagań dla Filaru I	Alokacja dodatkowego kapitału według wymagań dla Filaru II
Ryzyko kredytowe	14 645	9 136	5 509
Ryzyko rynkowe (walutowe)	0	0	0
Ryzyko operacyjne	1 393	1 393	0
Łączny wymóg na ryzyka Filaru I	16 038	10 529	5 509
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	0	X	0
1) koncentracji dużych zaangażowań	0	X	0
2) koncentracji w sektor gospodarki	0	X	0
3) koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	X	0
4) koncentracji geograficznej	0	X	0
Ryzyko rynkowe, z tego:	2 171	X	2 171
1) Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	2 171	X	2 171
Ryzyko płynności	0	X	0
Ryzyko kapitałowe	0	X	0
Kapitał regulacyjny	10 529	X	7 680
Kapitał wewnętrzny	18 209	X	X
Regulacyjny współczynnik kapitałowy [%]	18,98	X	X
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy [%]	10,98	X	X

VII. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

Bank nie ogłasza informacji w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, ponieważ w Banku nie występowały instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu art. 439 CRR.

VIII. Bufory kapitałowe

Na podstawie art. 83 oraz art. 96 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym od dnia 1 stycznia 2016 roku wskaźnik **bufora antycyklicznego wynosi 0%** dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP. Wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia.

Bufor antycykliczny jest instrumentem makroostrożnościowym, który ma na celu złagodzenie cyklicznych wahań poziomu kredytu w gospodarce i ich konsekwencji.

W fazie wzrostowej cyklu finansowego, gdy poziom akcji kredytowej nadmiernie rośnie, nałożenie bufora antycyklicznego w postaci dodatkowego wymogu kapitałowego ma na celu:

- ograniczenie narastania nierównowagi w systemie bankowym w postaci nadmiernej akcji kredytowej, której dalszy wzrost mógłby prowadzić do powstania istotnej nierównowagi na rynku finansowanych przez nie aktywów, zwiększając prawdopodobieństwo powstania kryzysu finansowego,
- wzmocnienie odporności banków na załamanie cyklu kredytowego poprzez zwiększenie bazy kapitałowej banków, przez co w okresie spadku koniunktury i strat kredytowych banki nie byłyby zmuszone do istotnego ograniczenia kredytowania gospodarki, co z kolei ułatwiłoby wyjście gospodarki z recesji.

Z kolei w fazie spadkowej cyklu finansowego możliwe jest obniżenie, ustanowionego wcześniej, poziomu bufora antycyklicznego, co ma na celu zapobieganie nadmiernemu ograniczeniu dynamiki akcji kredytowej.

Zgodnie ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym instytucje są zobowiązane utrzymywać **bufor zabezpieczający** w wysokości 2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (tzw. CRR).

Implementacja bufora zabezpieczającego następuje stopniowo:

okres	wysokość bufora zabezpieczającego
od 01-01-2016 do 31-12-2017	1,25%
od 01-01-2018 do 31-12-2018	1,875%
od 01-01-2019	2,50%

Na dzień 31 grudnia 2018 roku kwota bufora zabezpieczającego wyniosła 2 468 tys. zł.

Od 1 stycznia 2018 r. obowiązuje nowy instrument makroostrożnościowy – **bufor ryzyka systemowego (BRS) w wysokości 3%**, który ma zastosowanie wobec wszystkich ekspozycji znajdujących się na terenie Polski. Bufor ryzyka systemowego został wprowadzony rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 września 2017 r. (Dz.U.2017.1776).

Bufor ryzyka systemowego służy zapobieganiu i ograniczaniu długoterminowego niecyklicznego ryzyka systemowego, które może spowodować negatywne konsekwencje dla systemu finansowego i gospodarki kraju.

Celem wprowadzenia BRS w Polsce jest zapewnienie zachowania odporności banków na negatywne zjawiska dzięki utrzymywaniu przez nie odpowiednich poziomów kapitałów. Z kolei konieczność utrzymania wysokich poziomów zasobów kapitałowych w systemie bankowym wynika z ryzyka systemowego związanego z sytuacją w otoczeniu polskiej gospodarki i możliwością wystąpienia negatywnych zjawisk szokowych o charakterze zewnętrznym.

IX. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Bank nie należał do banków systemowo ważnych.

X. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

Ekspozycję uznaje się za ekspozycję, której dotyczy niewykonanie zobowiązania, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500 zł, a w przypadku pozostałych klas ekspozycji przeterminowana kwota przekracza 3 000 zł.

W sytuacji, gdy kredytobiorca posiada kilka ekspozycji, ale tylko części z nich dotyczy niewykonania zobowiązania, do tej klasy zaliczane są tylko ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania – w przypadku ekspozycji wobec klientów detalicznych; wszystkie ekspozycje kredytobiorcy – w przypadku pozostałych klientów.

Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości

Należności zagrożone (z rozpoznaną utratą wartości) to ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do kategorii podwyższonego ryzyka: poniżej standardu, wątpliwe i stracone, o których mowa w przepisach dotyczących zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank stosował definicje należności zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Metoda przyjęta do ustalania korekt wartości i rezerw: Bank wycenia należności od instytucji finansowych, niefinansowych oraz sektora budżetowego według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, powiększa o naliczone odsetki oraz pomniejsza o utworzone rezerwy celowe, odpisy aktualizujące i nierozliczone prowizje.

Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych i odpisów aktualizujących od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii „normalnej”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwej” lub „straconej” oraz rezerwy ogólnej, stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz zasady określone w „Zasadach klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banku” i „Regulaminie tworzenia i wykorzystania rezerwy na ryzyko ogólne w Piastowskim Banku Spółdzielczym w Janikowie”.

Bank tworzy rezerwy celowe i odpisy aktualizujące w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii zagrożone. Bank nie tworzy rezerw celowych i odpisów aktualizujących od ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych w sytuacji normalnej oraz pod obserwacją, ponieważ utrzymuje rezerwę na ryzyko ogólne.

Wielkość odpisów na rezerwy celowe i odpisy aktualizujące ustala się na podstawie:

- kryterium terminowości spłat kapitału i odsetek,
- kryterium ekonomicznego obejmującego badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

Klasyfikacja ekspozycji kredytowych według kryterium terminowości do poszczególnych kategorii ryzyka odbywa się w sposób automatyczny z wykorzystaniem systemu ewidencyjno-księgowego Banku.

Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych według kryterium ekonomiczno-finansowego Bank dokonuje zgodnie z RMF w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową Bank dokonuje odpisy na rezerwy celowe i odpisy aktualizujące tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznaniem ryzykiem, to jest na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

Należności od instytucji finansowych, niefinansowych i sektora budżetowego wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, powiększa o naliczone odsetki oraz pomniejsza o utworzone rezerwy celowe, odpisy aktualizujące i nierozliczone prowizje.

Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji

Ekspozycje według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31 grudnia 2018 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnia kwota ekspozycji w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie		2018-12-31	Średnia kwota ekspozycji od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	209	72
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	16 207	15 048
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	979	966
4	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0
5	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0
6	Ekspozycje wobec instytucji	89 517	74 002
7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	14 283	13 855
8	Ekspozycje detaliczne	0	6 252
9	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	108 772	104 392
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	6 639	10 944
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0
12	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0
13	Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0	0
14	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0	0
15	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
16	Ekspozycje kapitałowe	2 110	2 166
17	Inne ekspozycje	12 132	11 545
Razem		250 848	239 243

Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

Struktura geograficzna ekspozycji w rozbięciu na obszary ważne pod względem istotnych klas ekspozycji według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Inowrocławski	Gnieźnieński	Pozostałe	Razem
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	13 061	0	3 146	16 207
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	8 513	2 813	2 957	14 283
Ekspozycje detaliczne	0	0	0	0
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	68 924	21 093	18 754	108 772
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 461	319	3 859	6 639
Razem	92 959	24 226	28 716	145 901

Rozkład ekspozycji w zależności od branży lub typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

Struktura branżowa ekspozycji w rozbięciu na klasy ekspozycji według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Branże / klasy ekspozycji	Samorządy terytorialne i władze lokalne	Detaliczne	Przedsiębiorstwa	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	Niewykonane zobowiązania	Razem branże
A - rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo [01-02]	0	0	1 845	44 574	112	46 530
B - górnictwo i wydobywanie [05-09]	0	0	0	0	0	0
C - przetwórstwo przemysłowe [10-33]	0	0	2 826	5 345	1 148	9 319
D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze od układów klimatyzacyjnych [35]	0	0	0	3 711	0	3 711
E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją [36-39]	0	0	0	42	0	42
F - budownictwo [41-43]	0	0	730	10 248	0	10 978
G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle [45-47]	0	0	823	7 201	1 848	9 872
H - transport i gospodarka magazynowa [49-53]	0	0	338	1 021	0	1 358
I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi [55-56]	0	0	4	7 283	0	7 287
J - Informacja i komunikacja [58-63]	0	0	44	191	0	235
K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa [64-66]	0	0	834	1 784	0	2 618
L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości [68]	0	0	160	6 111	0	6 271
M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna [69-75]	0	0	1 288	684	3 225	5 196
N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca [77-82]	0	0	0	503	0	503
O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne [84]	16 207	0	0	0	0	16 207
P - Edukacja [85]	0	0	0	0	0	0
Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna [86-88]	0	0	1	134	0	135
R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją [90-93]	0	0	0	0	0	0
S - pozostała działalność usługowa [94-96]	0	0	0	30	2	33
T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby [97-98]	0	0	0	0	0	0
U - organizacje i zespoły eksterytorialne [99]	0	0	0	0	0	0
Razem	16 207	0	8 892	88 862	6 334	120 295

Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorię ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w wartości nominalnej według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Ekspozycje	Bez określonego terminu	≤ 1 tygodnia	> 1 tygodnia ≤ 1 M	> 1M ≤ 3M	> 3M ≤ 6M	> 6M ≤ 1R	> 1R ≤ 2L	> 2L ≤ 5L	> 5L ≤ 10L	> 10L ≤ 20 L	> 20 lat
Kasa	4 299	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sektor finansowy	18 893	29 566	44 061	221	150	250	273	352	609	0	0
Sektor niefinansowy	12 247	2 052	1 065	2 798	4 904	12 439	16 210	26 230	25 092	14 979	2 286
Sektor samorządowy	0	0	61	218	279	559	2 225	5 891	3 596	375	0
Instrumenty kapitałowe	1 755	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty dłużne	0	0	0	0	0	0	350	400	0	0	0
Pozostałe pozycje aktywów	6 837	111	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	0	14 271	452	23	67	553	1 439	203	0	0	0
RAZEM	44 031	46 000	45 638	3 261	5 401	13 801	20 497	33 077	29 297	15 354	2 286

Podział na istotne branże lub typy kontrahenta - kwoty: ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, przedstawione oddzielnie; korekt z tytułu szczególnego i ogólnego rodzaju ryzyka kredytowego; narzutów związanych z korektami z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego w danym okresie sprawozdawczym

Struktura ekspozycji zagrożonych w rozbiciu na istotne branże według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Branże	Ekspozycja pierwotna	Ekspozycja zagrożona	Korekta wartości i rezerw
A - rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo [01-02]	112	112	0
C - przetwórstwo przemysłowe [10-33]	6 227	1 148	5 080
G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle [45-47]	2 003	1 848	155
M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna [69-75]	5 158	3 225	1 934
S - pozostała działalność usługowa [94-96]	315	2	313
Razem branże	13 816	6 334	7 481

Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielne, z podziałem na ważne obszary geograficzne, w tym w miarę możliwości kwoty korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe związane z każdym obszarem geograficznym

Kwoty ekspozycji zagrożonych - przedstawione oddzielnie, w podziale na istotne obszary geograficzne na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Kategoria	Branże	Powiat inowrocławski	Powiat gnieźnieński	Powiat pozostałe	Razem powiaty
poniżej standardu	Ekspozycja pierwotna	603	318	0	921
	Ekspozycja zagrożona	596	318	0	914
	Korekta wartości i rezerw	7	0	0	7
wątpliwa	Ekspozycja pierwotna	16	0	0	16
	Ekspozycja zagrożona	16	0	0	16
	Korekta wartości i rezerw	0	0	0	0
stracona	Ekspozycja pierwotna	2 048	73	11 185	13 306
	Ekspozycja zagrożona	1 849	1	3 859	5 709

	Korekta wartości i rezerw	200	72	7 326	7 597
Razem	Ekspozycja pierwotna	2 667	391	11 185	14 243
	Ekspozycja zagrożona	2 461	319	3 859	6 639
	Korekta wartości i rezerw	207	72	7 326	7 604

Uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości

Stan rezerw celowych i odpisów aktualizujących na początek i koniec roku obrotowego 2018 oraz ich zmiany przedstawia poniższa tabela:

Kategorie należności	Stan na 01.01.2018 r.	Zwiększenia rezerw i odpisów na odsetki	Wykorzystanie rezerw i odpisów na odsetki	Rozwiązanie rezerw i odpisów na odsetki	Stan na 31.12.2018 r.
Należności normalne	0	0	0	0	0
- sektor finansowy	0	0	0	0	0
- sektor niefinansowy	0	0	0	0	0
- sektor budżetowy	0	0	0	0	0
Należności pod obserwacją	0	0	0	0	0
- sektor finansowy	0	0	0	0	0
- sektor niefinansowy	0	0	0	0	0
- sektor budżetowy	0	0	0	0	0
Należności poniżej standardu	12	79	0	9	82
- sektor finansowy	0	0	0	0	0
- sektor niefinansowy	12	79	0	9	82
- sektor budżetowy	0	0	0	0	0
Należności wątpliwe	1 936	30	0	1 957	8
- sektor finansowy	0	0	0	0	0
- sektor niefinansowy	1 936	30	0	1 957	8
- sektor budżetowy	0	0	0	0	0
Należności stracone	6 564	5 938	638	865	10 999
- sektor finansowy	0	0	0	0	0
- sektor niefinansowy	6 564	5 938	638	865	10 999
- sektor budżetowy	0	0	0	0	0
Ogółem	8 511	6 047	638	2 832	11 088

Stan korekt wartości z tytułu zapłaconych przez klientów prowizji od naliczonych kredytów na początek i koniec 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Korekty wartości	Stan na początek roku obrotowego	%	Stan na koniec roku obrotowego	%
Sektor finansowy				
w sytuacji normalnej	5	x	3	x
Sektor niefinansowy				
w sytuacji normalnej	1 605	89,32%	1 578	90,22%
w sytuacji pod obserwacją	101	5,62%	153	8,75%
w sytuacji poniżej standardu	68	3,78%	18	1,03%
w sytuacji wątpliwej	23	1,28%	0	0,00%
w sytuacji straconej	1	0,06%	0	0,00%
RAZEM	1 797	100,06%	1 749	100,00%
Sektor budżetowy				
w sytuacji normalnej	0	x	0	x

XI. Aktywa wolne od obciążeń

Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie nie posiada aktywów uznawanych za obciążone.

XII. Korzystanie z ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględni tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględni się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka z zastrzeżeniem, że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich.

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

Łączna kwota ekspozycji kredytowych, w podziale na poszczególne stopnie jakości kredytowej przedstawia się następująco:

Stopień jakości kredytowej	Wartość ekspozycji
1	0
2	962
3	0
4	0
5	0
6	0

XIII. Ekspozycje na ryzyko rynkowe

W zakresie ryzyka rynkowego Bank wyznaczał wymóg kapitałowy wyłącznie na ryzyko walutowe. Wymóg kapitałowy na ryzyko walutowe wystąpił w III kwartale 2018 roku. Koszty ryzyka walutowego ustalono w wysokości 4 tys. zł.

Wymogi kapitałowe na ryzyko rynkowe na 31-12-2018 roku przedstawiono poniżej:

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1	ryzyko pozycji	nie dotyczy

	duże ekspozycje przekraczające limity określone w art. 395 - 401 w zakresie, w jakim zezwala się instytucji na przekroczenie tych limitów	nie dotyczy
2	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c	
	ryzyko walutowe	0
	ryzyko rozliczenia	nie dotyczy
	ryzyko cen towarów	nie dotyczy

XIV. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, w tym również ryzyko prawne.

Bank obliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA). Bank wylicza podstawę do wyznaczenia wymogu kapitałowego jako średnią arytmetyczną za okres trzech lat, wyników obliczonych jako suma obligatoryjnie wskazanych pozycji rachunku zysków i strat Banku.

Klasyfikacja zdarzeń operacyjnych służy identyfikacji przyczyn powstawania tych zdarzeń, pomiarowi ryzyka operacyjnego oraz wykorzystania narzędzi statystycznych.

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego zgodnie z nową Rekomendacją M KNF obejmuje 7 rodzajów zdarzeń.

Proces ewidencji incydentów ryzyka operacyjnego realizowany jest za pomocą programu informatycznego wspomagającego zarządzanie ryzykiem operacyjnym, który umożliwia rejestrację, analizę, pomiar i monitorowanie ryzyka.

W 2018 roku zarejestrowano łącznie 1 256 incydentów ryzyka operacyjnego o łącznej wartości strat 288 tys. zł. Limit kapitału na ryzyko operacyjne nie został przekroczony. Ryzyko operacyjne Banku w 2018 roku znajdowało się na umiarkowanym i akceptowalnym poziomie. Świadczy o tym niska skala poniesionych strat operacyjnych rzeczywistych. Straty rzeczywiste stanowiły 17% w stratach ogółem, natomiast straty potencjalne (niezrealizowane w rachunku zysków i strat) stanowiły 83% w stratach ogółem.

Rejestr zdarzeń i strat brutto ryzyka operacyjnego w 2018 roku przedstawiono poniżej:

Rodzaje zdarzeń operacyjnych	Kategoria rodzaju zdarzenia	Straty ryzyka operacyjnego brutto w 2018 roku			Ilość zdarzeń (szt.)
		ilość (szt.)	straty rzeczywiste	straty potencjalne	
1. Oszustwa wewnętrzne	1) Działania nieuprawnione	0	0	0	0
	2) Kradzież i oszustwo	0	0	0	0
2. Oszustwa zewnętrzne	1) Kradzież i oszustwo	0	0	0	0
	2) Bezpieczeństwo systemów	0	0	0	1
3. Zasady dotyczące zatrudniania oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	1) Stosunki pracownicze	0	0	0	0
	2) Bezpieczeństwo środowiska pracy	0	0	0	1
	3) Podziały i dyskryminacja	0	0	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1) Obsługa klientów, ujawnienie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	7	0	1	46
	2) Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0	0	0	1
	3) Wady produktów	0	0	0	9
	4) Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0	0	0	0
	5) Usługi doradcze	0	0	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	9	17	0	17
6. Zakłócenia działalności baku i awarie systemów	Systemy	33	19	2	102

7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1) Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	71	6	236	1 018
	2) Monitorowanie i sprawozdawczość	59	8	0	61
	3) Napływ i dokumentacja klientów	0	0	0	0
	4) Zarządzanie rachunkami klientów	0	0	0	0
	5) Kontrahenci nie będący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	0	0	0	0
	6) Sprzedawcy i dostawcy	0	0	0	0
Razem		179	49	239	1 256

Do najpoważniejszych zdarzeń operacyjnych ujawnionych w 2018 roku zaliczyć należy incydentalne zdarzenia dotyczące przekroczenia pogotowia kasowego w znacznej kwocie, należące do rodzaju 7, tj. „wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi”.

Zdarzenia powstały w ramach procesów związanych przede wszystkim z: Akceptacją ryzyka kredytowego; Monitoringiem kredytowym i klasyfikacją należności; Prowadzeniem rachunków, obsługą zleceń i kart; Sprzedażą i realizacją produktów kredytowych; Przeciwdziałaniem praniu brudnych pieniędzy; Wpłat gotówkowych i przekazów pieniężnych; Zarządzaniem IT; Zarządzaniem ryzykiem bezpieczeństwa informacji.

Bank kontynuował działania ograniczające poziom ryzyka operacyjnego poprzez:

- 1) wdrażanie adekwatnych mechanizmów kontrolnych w formie procedur i standardów postępowania,
- 2) podnoszenie kompetencji kadr poprzez obowiązujący system szkoleń,
- 3) zapewnienie adekwatnej ilości kadr do rozmiarów prowadzonej działalności,
- 4) zwiększenie zakresu i częstotliwości kontroli bieżącej następczej,
- 5) poprawę organizacji prowadzonej działalności,
- 6) spotkania z klientami w celu rozpowszechniania zasad bezpieczeństwa teleinformatycznego.

W 2018 roku nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

XV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia oraz opis stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk przedstawiono poniżej.

Instrumenty posiadane przez Bank na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawiono poniżej:

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Wartość bilansowa	Cel nabycia	Sposób wyceny
1.	<i>Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży</i>	1 754,70	x	x
a)	Akcje SGB-Banku S.A.	1 753,70	Przyczyny strategiczne	Wg ceny nabycia
b)	Udziały w Spółdzielni Spółdzielczy System Ochrony SGB	1,00	Przyczyny strategiczne	Wg ceny nabycia
2.	<i>Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności</i>	754,88	x	x
a)	Bankowe Papiery Wartościowe SGB-Banku S.A.	754,88	Przyczyny strategiczne	Wg ceny nabycia plus odsetki
RAZEM		2 509,58	x	x

W portfelu Banku na dzień 31 grudnia 2018 roku znajduje się 17 537 akcji Banku Zrzeszającego SGB – Banku S.A. w Poznaniu w kwocie 1 753,70 tys. zł o wartości nominalnej 100 zł za sztukę. Bank posiada 1 udział w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB o wartości 1,00 tys. zł.

W 2018 roku Bank umorzył 20 udziałów po 1 zł w ciężar utworzonego odpisu w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie, w związku z ustaniem członkowska i brakiem zwrotu środków.

Bank posiada Bankowe Papiery Wartościowe serii D i E z ograniczoną zbywalnością nie notowane na giełdzie i nie znajdujące się w regularnym obrocie pozagiełdowym wyemitowane przez Spółdzielczą Grupę Bankową S.A. Poznań. Nabyte papiery wartościowe określają prawo do otrzymywania w ustalonych terminach korzyści ekonomicznych (w przypadku posiadanych papierów wartościowych serii D jest to oprocentowanie stałe oparte o stawkę WIBOR 6M + marża 2,3 pp., natomiast serii E - oprocentowanie stałe oparte o stawkę WIBOR 6M + marża 1,8 pp.). Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 roku wykazuje kwotę 754,88 tys. zł.

Bank stosował metody wyceny papierów kapitałowych zgodnie z Ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku. Metody te zostały opisane w „Polityce (zasadach) rachunkowości w Piastowskim Banku Spółdzielczym w Janikowie”. Zgodnie z obowiązującą regulacją udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje zaliczone do aktywów trwałych wyceniane były według ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lub według wartości godziwej albo skorygowanej ceny nabycia - jeżeli dla danego składnika aktywów został określony termin wymagalności; wartość w cenie nabycia można było przeszacować do wartości w cenie rynkowej, a różnicę z przeszacowania rozliczyć zgodnie z art. 35 ust. 4 w/w Ustawy.

Bank nie posiadał ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego.

XVI. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisana pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym

Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia oraz częstotliwość pomiarów ryzyka stopy procentowej

Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 2) ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych.

Pozostałe rodzaje ryzyka stopy procentowej, tj. ryzyko krzywej dochodowości oraz ryzyko opcji klienta Bank uznaje jako nieistotne.

Bank przyjmuje, że zmiana stóp procentowych sama w sobie nie jest źródłem potencjalnych strat; narażenie na negatywne oddziaływanie na wyniki Banku związane jest w najistotniejszym stopniu z występującymi różnicami w wielkościach aktywów i pasywów przeszacowywanych w poszczególnych przedziałach oraz nierównomierną skalą zmian wysokości poszczególnych stóp referencyjnych.

Bank nie posiada portfela handlowego, wyznacza poziom ryzyka stopy procentowej tylko dla produktów zaliczanych do portfela niehandlowego.

Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie pozycje wrażliwe na zmianę stopy procentowej. W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 51% sumy bilansowej.

Pozycje zaliczone do portfela kredytowego i niezaliczone do należności nieobsługiwanych wykazywane są w wartości nominalnej, tzn. w kwocie stanowiącej podstawę naliczania odsetek.

Pozycje zaliczone do portfela kredytowego i zaliczone do należności nieobsługiwanych wykazywane są w wartości nominalnej pomniejszonej o utworzone rezerwy celowe – w przypadku, gdy rezerwa jest wyższa od wartości nominalnej należy wykazać „0”.

Pozostałe aktywa oraz pasywa odsetkowe wykazywane są w wartości nominalnej, tzn. w kwocie stanowiącej podstawę naliczania odsetek.

Bank przyjmuje następujące kryteria przyporządkowania kwot aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych do terminów przeszacowania:

- 1) aktywa i pasywa, którym przypisana jest stała stopa procentowa, przyporządkowuje się do przedziałów przeszacowania w oparciu o terminy zapadalności/wymagalności;
- 2) aktywa i pasywa, którym przypisana jest zmienna stopa procentowa, przyporządkowuje się następująco:
  - a) zależne od stopy redyskonta weksli NBP – zgodnie z datą najbliższego posiedzenia Rady Polityki Pieniężnej po dniu sprawozdawczym, o ile z umowy nie wynika inny termin przeszacowania;
  - b) zależne od stawki WIBID/WIBOR – do przedziałów wynikających z możliwie najszybszej jej zmiany w odniesieniu do daty sporządzania analizy;
  - c) zależne od stopy Banku – do przedziału „> 1 miesiąca ≤ 3 miesięcy”.

Monitorowanie ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej odbywa się z częstotliwością kwartalną (dla wszystkich walut), przy wykorzystaniu następujących metod:

- analizy luki przeszacowania stopy procentowej,
- symulacji zmian wyniku odsetkowego,
- analizy zmian wartości ekonomicznej Banku,
- analizy podstawowych wskaźników ekonomicznych związanych z oceną ryzyka stopy procentowej.

W zakresie przyszłych wcześniejszych spłat kredytów udzielanych konsumentom, Bank nie pobiera prowizji rekompensacyjnej. W przypadku wcześniejszego wycofania depozytów przez Klientów Bank nie stosuje sankcji w postaci dodatkowych opłat lub prowizji. W takich przypadkach Klient otrzymuje niższe odsetki lub nie otrzymuje ich wcale.

Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosownego wskaźnika używanego przez kierownictwo Banku do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych

Testy warunków skrajnych przeprowadzane są w związku z dokonywaną oceną potencjalnego wpływu na sytuację finansową Banku dużych zmian parametrów rynkowych lub zmian w profilu ryzyka Banku. Stanowią one narzędzie diagnostyczne oceniające stabilność przychodów Banku w sytuacjach niekorzystnych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku obliczono maksymalną dopuszczalną zmianę wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka niedopasowania terminów aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stopy

procentowej i ryzyka bazowego w skali 12 miesięcy. Na koniec roku wynik odsetkowy wyniósł 6 108 tys. zł.

RYZYKO PRZESZACOWANIA I BAZOWE (łącznie)			
Zmiana wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy			
Zmiana oprocentowania	Zmiana wyniku odsetkowego	% funduszy własnych	% wyniku odsetkowego (annualizowanego)
2,00%	2 253	9,0%	36,9%
1,00%	1 127	4,5%	18,4%
0,50%	563	2,3%	9,2%
0,25%	282	1,1%	4,6%
-0,25%	-287	-1,2%	-4,7%
-0,50%	-567	-2,3%	-9,3%
-1,00%	-1 143	-4,6%	-18,7%
-2,00%	-2 171	-8,7%	-35,6%

Kwota stanowiąca podstawę wyliczania kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej wynosi - 2 171 tys. zł.

	Zmiana krzywej zerokuponowej	Wartość ekonomiczna Banku	Zmiana wartości ekonomicznej Banku	Wpływ zmiany stóp proc. o +/- 200 pb na wartość ekonomiczną	% FW
wartość ekonomiczna	brak zmian	129 035	-	75	0,30%
	+ 200 pb	129 109	74		
	- 200 pb	128 960	-75		

XVII. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

XVIII. Polityka w zakresie wynagrodzeń

Informacje dotyczące procesu decyzyjnego stosowanego przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń

Bank realizując zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, stosując zasadę proporcjonalności, wprowadził „Politykę wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka”, zwaną dalej „Polityką wynagrodzeń”, która zatwierdzona została przez Radę Nadzorczą Banku.

Polityka wynagrodzeń określa zasady kształtowania polityki wynagrodzeń wobec osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie.

Wprowadzenie i stosowanie Polityki wynagrodzeń ma na celu:

- wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka,
- wspieranie realizacji strategii zarządzania Banku i strategii zarządzania ryzykiem oraz ogranicza konflikt interesów.

Bank realizuje Politykę wynagrodzeń odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, tj. spółdzielni, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

Dla potrzeb Polityki wynagrodzeń, osobami mającymi istotny wpływ na profil ryzyka Banku są członkowie Rady Nadzorczej oraz członkowie Zarządu.

Wobec członków Rady Nadzorczej nie stosuje się podziału wynagrodzenia na stałe i zmienne składniki. Członkom Rady przysługuje wyłącznie wynagrodzenie ustalone na zasadach określonych w „Polityce wynagrodzeń członków organu nadzorującego w Piastowskim Banku Spółdzielczym w Janikowie” i w wysokości wskazanej w uchwale Zebrania Przedstawicieli Banku.

Wynagrodzenie członków Zarządu Banku podzielone jest na część stałą (stałe wynagrodzenie miesięczne w wysokości ustalonej w umowie o pracę, dodatki do wynagrodzenia zasadniczego wynikające z regulacji wewnętrznych Banku, niezależne od wyników Banku, świadczenia przewidziane przepisami Kodeksu pracy i innymi obowiązującymi przepisami) oraz część zmienną (premia roczna).

Polityka wynagrodzeń podlega nadzorowi Rady Nadzorczej Banku.

Wdrożenie Polityki wynagrodzeń podlega niezależnemu wewnętrznemu przeglądowi dokonywanemu nie rzadziej niż raz w roku przez Stanowisko Zapewnienia Zgodności. Raport z przeglądu przedstawiony został Radzie Nadzorczej Banku.

W Banku dokonuje się okresowo przeglądu stanowisk pracy pod kątem istotnego wpływu na profil ryzyka Banku.

Informacje na temat powiązania między wynagrodzeniem a wynikami

Podstawę przyznania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia członkom Zarządu stanowi ocena wyników finansowych Banku i efektów pracy za okres trzech lat obejmujący rok miniony oraz dwa lata poprzedzające ten rok, przy czym dodatkowo dla Prezesa Zarządu – ocena realizacji zadań, a dla pozostałych członków Zarządu – ocena realizacji zadań i wyniki finansowe nadzorowanych przez danego członka Zarządu jednostek/komórek organizacyjnych. Zmienne składniki wynagrodzenia uzależnione są od uzyskiwanych wyników, a podstawą określenia ich łącznej wysokości jest ocena wyników finansowych Banku jako całości oraz indywidualnych efektów pracy członka Zarządu.

Przy ocenie indywidualnych efektów pracy bierze się pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe. Wyniki Banku uwzględniają koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza na najbliższym posiedzeniu po otrzymaniu sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta. Na podstawie przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza podejmuje decyzję w formie uchwały co do przyznania i wypłaty zmiennego składnika wynagrodzenia.

Najważniejsze informacje na temat cech charakterystycznych systemu wynagrodzeń, w tym informacje na temat kryteriów stosowanych przy pomiarze wyników i korekcie o ryzyko, polityki odraczania płatności i kryteriów nabywania uprawnień

Premia roczna przyznawana jest na podstawie oceny wyników finansowych Banku i efektów pracy danego członka Zarządu.

Przy ocenie wyników finansowych całego Banku uwzględnia się następujące kryteria:

Informacje podlegające ujawnieniu Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie - Raport według stanu na dzień 31.12.2018 roku

- 1) wskaźnik wypłacalności,
- 2) wynik z tytułu odsetek i wynik z tytułu prowizji,
- 3) wypracowany zysk netto Banku,
- 4) sumę bilansową Banku,
- 5) wskaźnik jakości rozumiany jako stosunek kredytów zagrożonych do ogółu kredytów,
- 6) wskaźnik płynności LCR.

Oceniając indywidualne efekty pracy członka Zarządu uwzględnia się następujące kryteria:

- 1) ocenę pracy jednostek i komórek organizacyjnych Banku objętych nadzorem danego członka Zarządu,
- 2) skuteczność kontroli funkcjonalnej w nadzorowanych przez członka Zarządu jednostkach lub komórkach organizacyjnych Banku,
- 3) jakość świadczonej pracy, z uwzględnieniem skarg składanych na danego członka Zarządu lub Zarząd w przypadku decyzji kolegialnych,
- 4) zdarzenia wynikające ze sprawowanych funkcji zarządczych danego członka Zarządu mające wpływ na kondycję finansową lub reputację Banku,
- 5) jakość zarządzania organizacją i zasobami ludzkimi w Banku w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu,
- 6) wyniki kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w Banku w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu,
- 7) oceny nadzorcze BION w obszarach objętych nadzorem danego członka Zarządu,
- 8) pozytywną ocenę kwalifikacji członka Zarządu,
- 9) udzielenie przez Zebranie Przedstawicieli absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy.

Zmienne składniki wynagrodzenia wypłaca się w pełnej wysokości po ich przyznaniu, z uwzględnieniem zasad określonych w Polityce wynagrodzeń, po dokonaniu oceny wyników finansowych Banku i efektów pracy osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku w oparciu o kryteria określone w Polityce wynagrodzeń.

Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych

Stale wynagrodzenie stanowi na tyle dużą część łącznego wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym ich obniżanie lub nie przyznawania ich w ogóle, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 35%. Łączna kwota wynagrodzenia zmiennego nie ogranicza zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może przekroczyć wraz z narzutami 5% zysku brutto Banku ustalonego na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego dokonanie oceny, po zweryfikowaniu przez biegłego rewidenta wyniku finansowego.

Informacje na temat kryteriów dotyczących osiągniętych wyników, stanowiących podstawę uprawnień do akcji, opcji na akcje lub zmiennych elementów wynagrodzenia

Zmienne składniki wynagrodzenia przyznawane i wypłacane są pod warunkiem spełnienia określonych kryteriów finansowych oraz kryteriów oceny indywidualnych efektów pracy danego członka Zarządu.

W odniesieniu do oceny wyników całego Banku Członek Zarządu ma prawo do premii, jeżeli wartość wykonania planu finansowego w okresie podlegającym ocenie wyniosła w zakresie:

- 1) współczynnika wypłacalności co najmniej 13,25%, jednakże przy zachowaniu poziomu współczynnika wymaganego przepisami Prawa bankowego,
- 2) wyniku z tytułu odsetek i wyniku z tytułu prowizji co najmniej 95%,
- 3) zysku netto co najmniej 90%,
- 4) sumy bilansowej co najmniej 95%,
- 5) wskaźnika jakości rozumianego jako stosunek kredytów zagrożonych do ogółu kredytów w portfelu kredytowym (sektor niefinansowy oraz JST) nie przekroczył na dzień oceny wartości dla sektora bankowego,
- 6) wskaźnika płynności LCR nie niższy niż 150%.

W odniesieniu do oceny indywidualnych efektów pracy członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, jeżeli dokonano:

- 1) pozytywnej oceny pracy jednostek i komórek organizacyjnych Banku objętych nadzorem danego członka Zarządu,
- 2) pozytywnej oceny skuteczności kontroli funkcjonalnej w nadzorowanych przez członka Zarządu jednostkach lub komórkach organizacyjnych Banku,
- 3) pozytywnej oceny jakości świadczonej pracy, a także gdy nie wpłynęła żadna istotna i uzasadniona skarga na danego członka Zarządu lub Zarząd w przypadku decyzji kolegialnych,
- 4) stwierdzenia, że nie zaistniały żadne zdarzenia wynikające ze sprawowanych funkcji zarządczych danego członka Zarządu mające wpływ na kondycję finansową lub reputację Banku,
- 5) pozytywnej oceny jakości zarządzania organizacją i zasobami ludzkimi w Banku w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu,
- 6) stwierdzenia, że wyniki kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w Banku nie wykazały rażących uchybień w nadzorowanym obszarze przez danego członka Zarządu,
- 7) stwierdzenia, że oceny nadzorcze BION w obszarach objętych nadzorem danego członka Zarządu nie jest niższa niż 2,5,
- 8) pozytywnej ocenę kwalifikacji członka Zarządu,
- 9) stwierdzono, że Zebranie Przedstawicieli udzieliło członkowi Zarządu absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy.

Zmienne składniki wynagrodzenia nie są przyznawane członkowi Zarządu, w przypadku:

- 1) negatywnej oceny pracy członka Zarządu,
- 2) zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych, o którym mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy Prawo Bankowe,
- 3) zagrożenia upadłością,
- 4) gdy członek Zarządu uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania,
- 5) w okresie podlegającym ocenie powstała strata bilansowa bądź istnieje groźba jej wystąpienia albo powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności lub utraty płynności z uwagi na działanie lub decyzje albo brak działań w okresie podlegającym ocenie,
- 6) przeciwko danej osobie wydano prawomocny wyrok za działania na szkodę Banku lub postawiono zarzut działania, które w sposób oczywisty narusza istotne interesy Banku, a okoliczności tego działania nie budzą wątpliwości,
- 7) gdy za okres podlegający ocenie wydano przeciętną ocenę nadzorczą dla Banku na poziomie „4” lub niższym.

Główne parametry oraz uzasadnienie wszelkiego systemu elementów zmiennych i wszelkich innych świadczeń niepieniężnych

Bank nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności. Bank z uwagi na profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów oraz skale działalności na rynku bankowym uwzględniając zasadę proporcjonalności przyjął jako zmienny składnik wynagrodzenia premię roczną w formie pieniężnej.

Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia, z podziałem na obszary działalności Banku przedstawia poniższe zestawienie:

Wysokość wynagrodzeń w podziale na obszary działalności Banku		Udział w wynagrodzeniu ogółem	
Zarządzanie Bankiem	530,46		100,00%
Razem wynagrodzenia	530,46		100,00%

Bank nie wyodrębnia linii biznesowych stosowanych w procesie zarządzania, tym samym alokacji wynagrodzeń.

Zbiornicze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń:

Wysokość wynagrodzeń członków Zarządu za dany rok obrotowy - liczba osób 3		Udział w wynagrodzeniu ogółem	
Wynagrodzenie STAŁE		530,46	100,00%
wysokość wynagrodzenia zasadniczego		530,46	100,00%
Wynagrodzenie ZMIENNE		0	
wysokość wynagrodzenia z podziałem na formę przyznania	wynagrodzenie płatne w gotówce	0	
	- premia	0	
	akcje	0	
wysokość wynagrodzenia z odroczoną wypłatą	inna forma wynagrodzenia	0	
	kwota przysługująca	0	
wysokość wynagrodzenia z odroczoną wypłatą	kwota nieprzysługująca	0	
	kwota przysługująca	0	
wysokość wynagrodzenia z odroczoną wypłatą przyznana w danym roku obrotowym, wypłacona i zmniejszona w ramach korekty o wyniki		0	
płatności związane z przyjęciem do pracy i z odprawą w danym roku obrotowym	wartość płatności związana z przyjęciem do pracy	0	
	wartość płatności związana z odprawą	0	
	liczba beneficjentów takich płatności	0	
kwoty płatności związane z odprawą w danym roku obrotowym	wartość płatności związana z dokonaną odprawą	0	
	wysokość najwyższej płatności na rzecz jednej osoby	0	
	liczba beneficjentów takich płatności	0	
Razem wynagrodzenia		530,46	100,00%

Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrotowym

W roku 2018 żaden z członków Zarządu nie otrzymał wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR.

XIX. Dźwignia finansowa

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego.

Definicja ryzyka nadmiernej dźwigni – ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów;

(art. 4 ust. 1 pkt 94 CRR).

Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w aktywach według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych, przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialne i prawne w części pomniejszającej kapitał podstawowy, udziały kapitałowe w części pomniejszającej kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywa z tytułu podatku odroczonego oparte na przyszłej rentowności w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I,
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji z zastrzeżeniem dolnego limitu 10%.

Bank ustalił limit wskaźnika dźwigni finansowej na 2018 rok na poziomie minimum 5% (limit zgodny z limitem przyjętym przez System Ochrony).

Wskaźnik dźwigni na dzień 31-12-2018 roku wynosił:

Definicja	Wyszczególnienie	Wskaźnik dźwigni finansowej
W pełni wprowadzona definicja	Fundusze Tier I skorygowane o wartości niematerialne i prawne, przekroczenie 10% Tier I przez zaangażowanie kapitałowe w sektor finansowy / Sumę wartości bilansowej aktywów i nominalnej zobowiązań pozabilansowych (udzielonych)	24 797
		240 393
	Wskaźnik dźwigni finansowej	10,32%
Definicja przejściowa	Fundusze Tier I / Sumę wartości bilansowej aktywów i nominalnej zobowiązań pozabilansowych (udzielonych)	24 983
		240 393
	Wskaźnik dźwigni finansowej	10,39%

W celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej Bank stosuje zapisy regulacji „Strategia zarządzania i planowania kapitałowego”.

XX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Bank nie stosował wewnętrznych ratingów w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

XXI. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego

W 2018 roku Bank nie stosował technik ograniczenia ryzyka kredytowego.

Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.

Bank nie dokonywał transakcji na instrumentach pochodnych.

XXII. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Bank nie stosował zaawansowanych metod w pomiarze ryzyka operacyjnego.

XXIII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Bank nie stosował wewnętrznych modeli w pomiarze ryzyka rynkowego.

XXIV. Wymogi informacyjne na temat podejścia do ryzyka płynności zgodnie z Rekomendacją 18 Rekomendacji P

1. Rola i zakres odpowiedzialności właściwych komitetów oraz innych jednostek funkcjonalnych i biznesowych

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
  - Zespół Finansów i Sprawozdawczości odpowiada za zarządzanie płynnością bieżącą i krótkoterminową;
  - Oddziały Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- zarządzania ryzykiem, w ramach którego Zespół Ryzyk i Monitoringu odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

2. Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 75% pasywów ogółem. Bank dąży do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności.

3. Stopień, w jakim funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności są scentralizowane bądź zdecentralizowane

Funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności w PBS w Janikowie są w pełni scentralizowane, tj. realizowane z poziomu Centrali Banku przez Zespół Finansów i Sprawozdawczości i Zespół Ryzyk i Monitoringu. Za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności odpowiada Zarząd Banku.

4. W przypadku zrzeszonego banku spółdzielczego, funkcjonowanie w ramach zrzeszenia

Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie jest zrzeszony z SGB-Bankiem S.A. oraz jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania dla PBS w Janikowie:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych oraz zabezpieczanie przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
- 2) zabezpieczanie płynności śróddziennej w toku normalnie prowadzonej przez Bank działalności oraz prowadzenie rachunków bieżących;
- 3) udzielanie kredytów oraz gromadzenie nadwyżek środków;
- 4) prowadzenie rachunku Minimum Depozytowego;
- 5) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego;
- 6) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR);
- 7) pośredniczenie w zakupie papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;
- 8) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności;
- 9) wsparcie w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Niezależnie od zapisów w/w Bank jest zobowiązany do posiadania wystarczającej ilości środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym, które zabezpieczą wypływy z rachunku bieżącego na koniec dnia operacyjnego.

Spółdzielnia realizuje następujące zadania dla PBS w Janikowie:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom;

- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony;
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności na zasadzie indywidualnej i zagregowanej;
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami;
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności;
- 7) informowanie Banku o spadku nadpłynności w Zrzeszeniu/Systemie;
- 8) przekazywanie do Banku Zrzeszającego informacji o odpływie środków Banku w wyniku realizacji scenariuszy skrajnych.

5. Rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku:

Lp.	Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki	Nazwa części składowej nadwyżki	Wartość części składowej nadwyżki
1	Norma krótkoterminowa ponad minimum	40 931	Uzupełniająca rezerwa płynności powyżej 7 dni do 30 dni; lokaty terminowe utrzymywane w Banku Zrzeszającym	40 931
2	Norma długoterminowa ponad minimum	14 887	Fundusze własne	14 887
3	LCR ponad minimum	10 459	Minimum Depozytowe; gotówka w kasie	10 459

6. Wymogi dotyczące dodatkowego zabezpieczenia na wypadek obniżenia oceny kredytowej banku
Nie dotyczy.
7. Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka działalności banków obowiązujące w danej jurysdykcji

Lp.	Nazwa	Wielkość	Limity wynikające z przepisów
1	Norma krótkoterminowa	1,83	1,00
2	Norma długoterminowa	2,47	1,00
3	Wskaźnik LCR	3,01	1,00

8. Luka płynności zawierająca kilka najbliższych przedziałów dla pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz otrzymane na tej podstawie skumulowane luki płynności

Lp.	Przedział płynności	Luka bilansowa prosta	Luka bilansowa skumulowana	Luka prosta (z pozabilansem)	Luka skumulowana (z pozabilansem)
1	Do 1 miesiąca	-63 081	-63 081	-76 584	-76 584
2	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	-21 220	-84 301	-21 243	-97 827
3	Od 3 miesięcy do 6 miesięcy	-11 265	-95 567	-11 333	-109 160
4	Od 6 miesięcy do 12 miesięcy	9 367	-86 199	8 814	-100 346

Luka płynności po urealnieniu

Lp.	Przedział płynności	Luka bilansowa prosta	Luka bilansowa skumulowana	Luka prosta (z pozabilansem)	Luka skumulowana (z pozabilansem)
1	Do 1 miesiąca	58 291	58 291	49 867	49 867
2	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	-366	57 925	-389	49 478
3	Od 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 668	60 593	2 600	52 079
4	Od 6 miesięcy do 12 miesięcy	11 788	72 381	11 676	63 754

9. W przypadku zrzeszonych banków spółdzielczych oraz banku zrzeszającego, dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeszenia

Bank będąc uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB objęty jest mechanizmem pomocowym w ramach IPS.

W ramach Funduszu Pomocowego została wyodrębniona część środków, w wysokości 20% Funduszu Pomocowego, która jest dostępna dla Banku niezwłocznie po zgłoszeniu Spółdzielni problemów z płynnością lub wypłacalnością przez Bank.

Zarząd Spółdzielni, za zgodą Rady Nadzorczej Spółdzielni, może podjąć decyzję o zmianie zasad wykorzystania środków Minimum Depozytowego i zobowiązać Bank Zrzeszający do udzielenia Bankowi pomocy w formie lokaty płynnościowej ze środków Minimum Depozytowego, do wysokości 8 % środków Minimum Depozytowego.

10. Aspekty ryzyka płynności, na które Bank jest narażony i które monitoruje

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- istnienie nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Banku,
- ograniczone możliwości znalezienia innych źródeł finansowania, w szczególności na hurtowym rynku finansowym.

11. Dywersyfikacja źródeł finansowania Banku

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego i finansowego,
- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

12. Inne techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności Bank zalicza:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnić przetrwanie w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,
- systematyczne przeprowadzanie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności przez pracowników jednostki zarządzającej systemem ochrony.

13. Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności, łącznie z dodatkowymi wskaźnikami, dla których Bank nie ujawnia danych.

Podstawowe pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności zostały określone w Zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Poniżej prezentuje się najważniejsze pojęcia:

- 1) aktywa płynne – wszystkie aktywa Banku spełniające warunki aktywów nieobciążonych¹;

¹ Definicja nie dotyczy aktywów płynnych, o których mowa w wyznaczaniu wskaźnika LCR.

- 2) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym²;
- 3) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 4) depozyty ogółem – depozyty oraz depozyty banków;
- 5) depozyty elektroniczne – depozyty (terminowe lub bieżące), które mogą zostać wycofane również poza placówką Banku (przez kanały internetowe lub mobilne) – oznacza to, że klient nie musi pójść do placówki, żeby wycofać depozyt z Banku;
- 6) dzień sprawozdawczy - dzień, na który Bank oblicza nadzorcze miary płynności; dla obliczeń nadzorczych miar płynności dniem sprawozdawczym jest każdy dzień roboczy;
- 7) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 8) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 9) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 10) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 11) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 12) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 13) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności określony, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 14) termin płatności – termin zapadalności lub wymagalności liczony od dnia, na który sporządzane jest zestawienie terminów płatności wynikających z umowy;
- 15) nadzorcze miary płynności – wskaźniki płynności i limity określone w uchwale KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności;
- 16) wskaźnik LCR / wymóg dotyczący pokrycia płynności – wskaźnik płynności krótkoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR;
- 17) wskaźnik NSFR / wymóg dotyczący stabilnego finansowania netto – wskaźnik płynności długoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR;
- 18) podmioty regulowane – zgodnie z ustawą o nadzorze uzupełniającym zaliczają się do nich w szczególności: banki, oddziały instytucji kredytowych, banki zagraniczne, zakłady ubezpieczeń, firmy inwestycyjne;
- 19) transakcje zawierane na rynku hurtowym – transakcje zawierane z podmiotami regulowanymi, operacje dokonywane w ramach świadczenia usług pośrednictwa finansowego na rachunek własny w imieniu klienta;
- 20) osoby wewnętrzne – depozyty osób wewnętrznych, przez które uważa się rachunki depozytowe jednostek zależnych i stowarzyszonych, pracowników i członków organów Banku, a także

² Na potrzeby wyznaczania środków obcych stabilnych w nadzorczej mierze płynności długoterminowej M4 pod pojęciem „bazy depozytowej” Bank rozumie depozyty podmiotów niefinansowych oraz instytucji rządowych lub samorządowych.

rachunki depozytowe podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie z „osobami wewnętrznymi”;

- 21) małe lub średnie przedsiębiorstwa (MŚP) – przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 osób, i których obroty roczne nie przekraczają 50 mln EUR, i/lub których roczna suma bilansowa nie przekracza 43 mln EUR³, przy czym za przedsiębiorstwo uznaje się każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niezależnie od jego formy prawnej. Obejmuje to w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne prowadzące działalność rzemieślniczą lub inne rodzaje działalności, oraz spółki cywilne lub stowarzyszenia regularnie prowadzące działalność gospodarczą;
- 22) gospodarstwo domowe – podmiot będący przedsiębiorcą indywidualnym, osobą prywatną lub rolnikiem indywidualnym;
- 23) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponieść Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.

14. Wyjaśnienie, w jaki sposób ryzyko płynności rynku (produktu) jest odzwierciedlone w systemie zarządzania płynnością płatniczą Banku

Bank dokonuje inwestycji w instrumenty jedynie za pośrednictwem Banku Zrzeszającego albo po uzyskaniu zgody Banku Zrzeszającego. Rodzaj i wielkość inwestycji Banku nie może naruszać:

- 1) bezpieczeństwa płynności Zrzeszenia, które Bank Zrzeszający zapewnia poprzez ustalenie limitów ostrożnościowych;
- 2) nadzorczych miar płynności Banku;
- 3) minimalnego poziomu współczynników kapitałowych Banku.

Przed dokonaniem transakcji zakupu Bank dokonuje analizy ryzyka związanego z transakcją, jak również monitoruje ryzyko w trakcie posiadania instrumentów.

Ryzyko płynności rynku i ryzyko płynności produktu ma odzwierciedlenie w ofercie depozytowej Banku kierowanej głównie do klientów indywidualnych, w której występują podstawowe produkty depozytowe takie jak rachunki bieżące i oszczędnościowe oraz lokaty terminowe. Środki od podmiotów gospodarstw domowych charakteryzują się dużą stabilnością co przekłada się na niższe wagi wypływów w kalkulacji wskaźnika LCR.

15. Wyjaśnienie, jak są wykorzystywane testy warunków skrajnych

Testy warunków skrajnych wykorzystywane są w planowaniu awaryjnym, wyznaczaniu poziomu limitów, procesie szacowania kapitału wewnętrznego.

16. Wskazanie, czy i w jakim stopniu plan awaryjny płynności uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych

Plany awaryjne zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

17. Polityka Banku w zakresie utrzymywania rezerw płynności

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami;
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
  - sprzedaży innych aktywów;
  - pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni;
  - przyrostu depozytów po zwiększonym koszcie.

18. Ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w obrębie jednostek grupy lub w przypadku zrzeszonych banków spółdzielczych i banku zrzeszającego, w obrębie zrzeszenia

Bank jest zobowiązany do lokowania nadwyżek środków płynnych w Banku Zrzeszającym, albo po uzyskaniu zgody Banku Zrzeszającego w odpowiednie instrumenty płynne. Jednocześnie PBS w Janikowie ma możliwości pozyskania środków z Banku Zrzeszającego w postaci kredytu w rachunku bieżącym, kredytu rewolwingowego oraz innych kredytów celowych. Limity ograniczające Bank w zakresie możliwości pozyskiwania środków z Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB wskazano w pkt 9.

19. Częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie płynności.

Codziennemu wyliczaniu i sprawozdawaniu Zespołowi Finansów i Sprawozdawczości podlegały wskaźniki nadzorczych miar płynności i LCR.

Raporty z zakresu ryzyka płynności pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania;
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 6) analizy wskaźników płynności;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 9) stopnia wykorzystania wskaźników wczesnego ostrzegania;
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

³ Definicja zgodna z zaleceniem Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 roku dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

Uzupełnienie ujawnień informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie podlegających ogłaszaniu za lata 2017-2020 w na temat stosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego w zakresie najważniejszych cech polityk i procesów służących oszacowaniu uznanych zabezpieczeń i zarządzaniu nimi.

W latach 2017-2020 Bank nie korzystał z technik redukcji ryzyka kredytowego na potrzeby obliczania aktywów ważonych ryzykiem, a także nie stosował preferencyjnej wagi ryzyka 35% dla ekspozycji w pełni i całkowicie zabezpieczonych na nieruchomości mieszkalnej, natomiast stosował pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych/odpisów aktualizujących dotyczących odsetek.

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki poprzez stosowanie pomniejszeń podstawy ich naliczania:

Rodzaj zabezpieczenia	Ekspozycje kredytowe, dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych							
	2017		2018		2019		2020	
wg. wartości bilansowej	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
Zabezpieczenia rzeczywiste	14 415	11 834	16 928	9 843	10 853	9 634	6 620	6 294
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej i pozostałej	9 974	7 398	13 203	6 118	10 853	9 634	6 620	6 294
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	115	111	0	0	0	0	0	0
Zastaw rejestrowy	4 327	4 324	3 725	3 725	0	0	0	0
Zabezpieczenia nierzeczywiste	1 289	1 201	1 392	1 313	379	71	379	60
Poręczenie funduszu poręczeniowego z ratingiem	1 237	1 150	1 142	1 063	379	71	379	60
Gwarancja BGK w ramach programów rządowych	0	0	231	231	0	0	0	0
Gwarancja funduszu poręczeniowego z ratingiem	52	51	20	19	0	0	0	0
Razem	15 704	13 035	18 321	11 156	11 232	9 705	6 999	6 354

Bank w *Instrukcji prawnych form zabezpieczeń wierzytelności Banku* wskazuje przyjęte przez Bank formy zabezpieczeń, które mają na celu zapewnienie Bankowi zwrotu przysługującej mu w stosunku do klienta wierzytelności, w razie gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie ustalonym w umowie.

Bank przy doborze formy zabezpieczenia kieruje się zasadą aby przedmioty zabezpieczenia były odpowiednio płynne a ich wartość długookresowa na tyle stabilna, żeby zapewnić skuteczność zastosowanego zabezpieczenia. Najbardziej korzystne z punktu widzenia Banku prawne formy zabezpieczenia kredytów określa zaakceptowana przez Radę Nadzorczą Banku *Polityka kredytowa*. Dobór preferowanych przez Bank form zabezpieczeń wynika z dotychczasowych doświadczeń Banku dotyczących możliwości zaspokojenia swych wierzytelności oraz rekomendacji zawartych w przepisach zewnętrznych. W Banku obowiązują odpowiednie do skali prowadzonej działalności i zgodnie z celami strategicznymi limity wewnętrzne ograniczające ryzyko koncentracji zaangażowań zabezpieczonych tą samą formą zabezpieczenia. W ramach prowadzonej cyklicznie oceny ryzyka kredytowego badaniu podlega stopień wykorzystania przyjętych limitów.

W celu ograniczenia występowania ryzyka rezydualnego w Banku prowadzony jest systematyczny monitoring skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń kredytowych. Zasady przeprowadzania monitoringu w zakresie pojedynczej transakcji kredytowej regulują *Zasady wyceny, weryfikacji, monitoringu i ewidencji zabezpieczeń ekspozycji kredytowych Banku*.

W *Zasadach klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku* zostały określone zasady stosowania zabezpieczeń pomniejszających podstawę tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi, w tym: zabezpieczenia umożliwiające pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności; zasady ustalania kwoty zabezpieczeń do pomniejszeń oraz limity dla kwot pomniejszających podstawę tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących.

Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.

Bank nie dokonywał transakcji na instrumentach pochodnych.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w niniejszych ujawnieniach są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie niniejszym oświadcza, że obowiązujący w Banku system zarządzania ryzykiem opisany w niniejszych ujawnieniach ocenia się jako dostosowany do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.

Zarząd Banku

Imię i Nazwisko	Funkcja w Zarządzie	Podpis
Anna Kaczmarek	Prezes Zarządu	 PREZES ZARZĄDU Anna Kaczmarek
Aleksandra Weber	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych	 WICEPREZES ZARZĄDU DS. FINANSOWYCH Aleksandra Weber